

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο πενταμελές τμήμα)
της 18ης Οκτωβρίου 2005*

Στην υπόθεση T-60/03,

Regione Siciliana, εκπροσωπούμενη, αρχικώς, από τον G. Aiello και, εν συνεχεία, από τον A. Cingolo, avvocati dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους E. de March και L. Flynn, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

με αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης C(2002) 4905 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την κατάργηση της ενισχύσεως που χορηγήθηκε στην Ιταλική Δημοκρατία με την απόφαση C(87) 2090 026 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 1987, για τη χορήγηση συνδρομής του Ευρωπαϊκού Ταμείου

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

Περιφερειακής Αναπτύξεως στο πλαίσιο επενδύσεως σε έργα υποδομής, ποσού τουλάχιστον 15 εκατομμυρίων ευρώ στην Ιταλία (περιφέρεια: Σικελία), και σχετικά με την επιστροφή της προκαταβολής που κατέβαλε η Επιτροπή στο πλαίσιο της ως άνω συνδρομής,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, J. D. Cooke, R. García-Valdecasas, I. Labucka και V. Trstenjak, δικαστές,

γραμματέας: I. Νάτσινας, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 12ης Μαΐου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Κανονιστικό πλαίσιο

- ¹ Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 724/75 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1975 (ΕΕ ειδ. έκδ. 14/001, σ. 10), που τροποποιήθηκε επανειλημμένως και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε, από την 1η Ιανουαρίου 1985, από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1787/84

του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 1984, για το ΕΤΠΑ (ΕΕ L 169, σ. 1). Το 1988 το καθεστώς του ως άνω Ταμείου τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2052/88 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1988, για την αποστολή των διαρθρωτικών ταμείων, την αποτελεσματικότητά τους και τον συντονισμό των παρεμβάσεων τους μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ L 185, σ. 9). Στις 19 Δεκεμβρίου 1988, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 4253/88 για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού 2052/88 όσον αφορά τον συντονισμό των παρεμβάσεων των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ L 374, σ. 1). Ο κανονισμός 4253/88 τροποποιήθηκε, ιδίως, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2082/93 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1993 (ΕΕ L 193, σ. 20).

- 2 Το άρθρο 24 του τροποποιηθέντος κανονισμού 4253/88, που φέρει τον τίτλο «Μείωση, αναστολή και ακύρωση της συνδρομής», προβλέπει τα εξής:

«1. Αν η υλοποίηση δράσης ή μέτρου δεν φαίνεται να δικαιολογεί ούτε τμήμα ούτε το σύνολο της χρηματοδοτικής συνδρομής που έχει χορηγηθεί, η Επιτροπή προβαίνει σε κατάλληλη εξέταση της περίπτωσης στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης, ζητώντας ιδίως από το κράτος μέλος ή τις λοιπές αρμόδιες αρχές που αυτό ορίζει για την υλοποίηση της δράσης να της υποβάλουν παρατηρήσεις εντός τακτής προθεσμίας.

2. Μετά την εξέταση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να μειώσει ή αναστείλει τη συνδρομή για την εν λόγω δράση ή σχετικό μέτρο αν από την εξέταση επιβεβαιωθεί ότι υπάρχει παρατυπία ή σημαντική αλλαγή της φύσης ή των συνθηκών υλοποίησης της δράσης ή του μέτρου, για την οποία δεν ζητήθηκε η έγκριση της Επιτροπής.

3. Κάθε ποσό το οποίο αποτελεί αντικείμενο απαίτησης ως αχρεωστήτως καταβληθέν πρέπει να επιστρέφεται στην Επιτροπή. Τα ποσά τα οποία δεν επιστρέφονται, προσαυξάνονται με τόκους υπερημερίας [...]

Ιστορικό της διαφοράς

- 3 Με αίτηση που περιήλθε στην Επιτροπή στις 23 Σεπτεμβρίου 1986, η Ιταλική Δημοκρατία ζήτησε τη χορήγηση συνδρομής του ΕΤΠΑ κατά την έννοια του κανονισμού 1787/84, για επένδυση σε έργα υποδομής στη Σικελία (Ιταλία), όσον αφορά το τρίτο τμήμα εργασιών κατασκευής φράγματος στον Gibbesi. Η αίτηση προέβλεπε την κατασκευή έργων που προσαρτώνται στο κύριο μέρος του φράγματος και μνημόνευε τον διττό προορισμό του φράγματος, του οποίου τα ύδατα επρόκειτο να χρησιμεύουν, ιδίως, για τη συνεχή υδροδότηση της βιομηχανικής ζώνης της Licata που επρόκειτο να δημιουργηθεί και, επίσης, για την άρδευση περίπου 1 000 εκταρίων αγροτικής εκτάσεως.
- 4 Με την απόφαση C(87) 2090 026 της 17ης Δεκεμβρίου 1987, για τη χορήγηση συνδρομής του ΕΤΠΑ στο πλαίσιο επενδύσεως σε έργα υποδομής ποσού τουλάχιστον 15 εκατομμυρίων [ευρώ] στην Ιταλία (περιφέρεια: Σικελία), η Επιτροπή χορήγησε στην Ιταλική Δημοκρατία συνδρομή του ΕΤΠΑ μέγιστου ποσού 94 490 620 056 ιταλικών λιρών (ITL) (περίπου 48,8 εκατομμυρίων ευρώ) στο πλαίσιο της παρεμβάσεως αριθ. 86.05.03.008 (στο εξής: απόφαση περί χορηγήσεως). Η Ιταλική Δημοκρατία έλαβε συνολική προκαταβολή 75 592 496 044 ITL (περίπου 39 εκατομμυρίων ευρώ) στο πλαίσιο της εν λόγω συνδρομής.
- 5 Με επιστολή της 23ης Μαΐου 2000, οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή έκθεση την οποία κατήρτισαν οι ιταλικές υπηρεσίες σχετικά με τις παρεμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο της συνδρομής. Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση, οι εργασίες για το κύριο μέρος του φράγματος είχαν τερματισθεί από τις 11 Νοεμβρίου 1992. Ωστόσο, το φράγμα δεν είχε τεθεί σε λειτουργία, δεδομένου ότι οι ταμειυτήρες ύδατος δεν είχαν υλοποιηθεί και το υδραγωγείο δεν είχε ολοκληρωθεί. Εξάλλου, οι ιταλικές αρχές δεσμεύθηκαν να υποβάλουν την αίτησή τους για την καταβολή του υπολοίπου της χρηματοδοτικής συνδρομής πριν από τις 31 Μαρτίου 2001.
- 6 Με την ίδια επιστολή, οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή υπόμνημα της 17ης Ιανουαρίου 2000 της προσφεύγουσας, με το οποίο η τελευταία δεσμεύθηκε επίσημα να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες εργασίες προκειμένου να τεθεί το φράγμα σε λειτουργία και να καταστεί εκμεταλλεύσιμο.

- 7 Με επιστολή της 19ης Δεκεμβρίου 2000, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από τις ιταλικές αρχές. Ειδικότερα, η Επιτροπή ζήτησε να λάβει στοιχεία ως προς την αίτηση παρατάσεως της προθεσμίας υποβολής της αιτήσεως για την καταβολή του υπολοίπου, ως προς τις διατάξεις που θέσπισε η προσφεύγουσα ενόψει της αποπερατώσεως και της εκμεταλλεύσεως του έργου, και ως προς την έκθεση για την πρόοδο της υλοποίησεως του έργου με αναφορά της πραγματικής ή προβλεπόμενης ημερομηνίας αποπερατώσεως των εργασιών και ενάρξεως της εκμεταλλεύσεως του έργου.
- 8 Με επιστολή της 29ης Μαρτίου 2001, οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν στην Επιτροπή την αίτησή τους για την καταβολή του υπολοίπου και διαβίβασαν υπόμνημα της 5ης Μαρτίου 2001 το οποίο καταρτίστηκε από την προσφεύγουσα. Από το εν λόγω υπόμνημα προέκυπτε ότι ο Ente minerario Siciliano (μεταλλευτικός οργανισμός Σικελίας, ανάδοχος του φράγματος) είχε διαλυθεί, ότι δεν είχε καταστεί δυνατή η δημιουργία της βιομηχανικής ζώνης της Licata και ότι, ως εκ τούτου, ο αρχικός προορισμός των υδάτων του φράγματος έπρεπε να μεταβληθεί. Έτσι, παραγγέλθηκε η εκπόνηση μελέτης προκειμένου να καθοριστούν οι δυνατικές χρήσεις των υδάτων της δεξαμενής.
- 9 Βάσει των ως άνω στοιχείων, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία εξετάσεως που προβλέπεται από το άρθρο 24 του κανονισμού 4253/88 και από το άρθρο 2 της αποφάσεως περί χορηγήσεως.
- 10 Με επιστολή της 26ης Σεπτεμβρίου 2001, η Επιτροπή διαβίβασε στην Ιταλική Δημοκρατία τα στοιχεία που μπορούν να συνιστούν παρατυπίες και να δικαιολογούν ενδεχόμενη απόφαση περί καταργήσεως της συνδρομής. Η Επιτροπή προέβαλε, μεταξύ άλλων, ότι δεν διέθετε πληροφορίες ως προς την ακριβή ή ενδεικτική ημερομηνία κατά την οποία το έργο επρόκειτο να τεθεί πλήρως σε λειτουργία και να είναι εκμεταλλεύσιμο. Επίσης, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι ο προορισμός του έργου είχε μεταβληθεί σε σχέση με αυτόν που περιέχεται στην απόφαση περί χορηγήσεως. Η Επιτροπή κάλεσε τις ιταλικές αρχές, την προεδρία της Regione Siciliana και τον τελικό δικαιούχο να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους εντός προθεσμίας δύο μηνών διευκρινίζοντας ότι, εκτός αν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις, τυχόν έγγραφα κοινοποιούμενα μετά την ως άνω ημερομηνία δεν επρόκειτο να ληφθούν υπόψη.

- 11 Με έγγραφο της 29ης Νοεμβρίου 2001, η Ιταλική Δημοκρατία διαβίβασε στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις της προσφεύγουσας. Από τις εν λόγω παρατηρήσεις προέκυπτε, ιδίως, ότι καμία ημερομηνία, ούτε καν προσωρινή, δεν είχε καθοριστεί για την έναρξη της εκμεταλλεύσεως του έργου, του οποίου ο σκοπός είχε όντως μεταβληθεί.
- 12 Με έγγραφο της 21ης Φεβρουαρίου 2002, που ήταν μεταγενέστερο της παρελεύσεως της ταχθείσας από την Επιτροπή προθεσμίας (βλ. σκέψη 10 ανωτέρω), η προσφεύγουσα κοινοποίησε άλλα πληροφοριακά στοιχεία ως προς την πρόοδο του σχεδίου καθώς και ένα χρονοδιάγραμμα που προέβλεπε την ολοκλήρωση των εργασιών πριν από τις 2 Φεβρουαρίου 2003.
- 13 Η Επιτροπή θεώρησε ότι τα τελευταία αυτά πληροφοριακά στοιχεία επιβεβαίωναν την ύπαρξη πολλών παρατυπιών κατά την έννοια του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88 και εξέδωσε, στις 11 Δεκεμβρίου 2002, την απόφαση C(2002) 4095, σχετικά με την κατάργηση της ενισχύσεως που χορηγήθηκε στην Ιταλική Δημοκρατία με την απόφαση περί χορηγήσεως και σχετικά με την επιστροφή της προκαταβολής που κατέβαλε η Επιτροπή στο πλαίσιο της ως άνω συνδρομής (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).
- 14 Η δέκατη τέταρτη και η δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως έχουν ως εξής:

«14. Η εξέταση των προαναφερθέντων στοιχείων επιβεβαίωσε την ύπαρξη παρατυπιών κατά την έννοια του [άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88]:

— η εξέταση της περιπτώσεως επιβεβαίωσε ότι οι εργασίες δεν έχουν ολοκληρωθεί και ότι δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί, έστω και κατά προσέγγιση, η ημερομηνία κατά την οποία το φράγμα θα τεθεί σε λειτουργία και θα είναι εκμεταλλεύσιμο [...]

- επιπλέον, η εξέταση της περιπτώσεως επιβεβαίωσε ότι ο σκοπός και ο προορισμός του έργου υπέστησαν ουσιώδη μεταβολή σε σχέση με ό,τι μνημονεύεται στην απόφαση περί χορηγήσεως, ενώ δεν ζητήθηκε η προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής·

- τα επιχειρήματα της Regione [Siciliana] δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τα επίμαχα στοιχεία στο έγγραφο της Επιτροπής της 26ης Σεπτεμβρίου 2001 σχετικά με τη διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού για την ανάθεση της συμβάσεως και σχετικά με την τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχειρίσεως.

15. Εκτιμώντας ότι, λαμβανομένων υπόψη των διαπιστωθεισών παρατυπιών, πρέπει να διακοπεί η συνδρομή και να λάβει χώρα [...] η επιστροφή των προκαταβολών που έχουν καταβληθεί.»

15 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή κατάργησε τη συνδρομή που χορηγήθηκε στην Ιταλική Δημοκρατία, αποδέσμευσε το ποσό που προοριζόταν για την πληρωμή του υπολοίπου (περίπου 9,8 εκατομμύρια ευρώ) και αξίωσε την επιστροφή των ποσών που είχαν καταβληθεί ως προκαταβολή (περίπου 39 εκατομμύρια ευρώ).

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

16 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Φεβρουαρίου 2003, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.

- 17 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, το Πρωτοδικείο έθεσε γραπτές ερωτήσεις στην προσφεύγουσα και στην Επιτροπή, στις οποίες οι ανωτέρω όφειλαν να απαντήσουν προφορικώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Επίσης, το Πρωτοδικείο κάλεσε την Ιταλική Δημοκρατία να απαντήσει εγγράφως σε ορισμένες ερωτήσεις. Η Ιταλική Δημοκρατία ανταποκρίθηκε στα ως άνω αιτήματα.
- 18 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις γραπτές και προφορικές ερωτήσεις κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 12ης Μαΐου 2005. Αφού αγόρευαν οι διάδικοι, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να κατατεθούν στη δικογραφία δύο επιστολές της Επιτροπής που απευθύνονταν στην προσφεύγουσα, η μία με ημερομηνία 4 Αυγούστου 2003, η δε άλλη με ημερομηνία 24 Οκτωβρίου 2003, και οι οποίες γνωστοποιήθηκαν από την τελευταία στο πλαίσιο των συναφών υποθέσεων T-392/03 και T-435/03 μεταξύ των ιδίων διαδίκων, που αφορούν την εκτέλεση της προσβαλλομένης απόφασης.
- 19 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 20 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- κυρίως, να κηρύξει την προσφυγή απαράδεκτη·

- επικουρικώς, να απορρίψει την προσφυγή επί της ουσίας

- να καταδικάσει, εν πάση περιπτώσει, την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- ²¹ Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ερωτηθείσα σχετικώς από το Πρωτοδικείο, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη, τρίτη περίπτωση, της προσβαλλομένης αποφάσεως, που αφορά τη διαπίστωση παρατυπιών κατά την έννοια του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88 (βλ. σκέψη 14 ανωτέρω), ουδόλως είχε αποτελέσει έρεισμα για την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως. Πάντως, οι λόγοι ακυρώσεως και τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με το δικόγραφο της προσφυγής και αφορούν την ως άνω περίπτωση δεν μπορούν, αυτοί καθ' εαυτοί, να δικαιολογήσουν την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατά το μέτρο που αυτή στηρίζεται επίσης στις παρατυπίες που διαπιστώθηκαν στην πρώτη και τη δεύτερη περίπτωση της εν λόγω αιτιολογικής σκέψεως. Επομένως, για λόγους που ανάγονται στην οικονομία της διαδικασίας, το Πρωτοδικείο δεν θα εξετάσει τους προαναφερθέντες λόγους ακυρώσεως και τα προαναφερθέντα επιχειρήματα.

1. *Επί του παραδεκτού*

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ²² Η Επιτροπή προβάλλει ένσταση απαραδέκτου της παρούσας προσφυγής για τον λόγο ότι η προσφεύγουσα δεν έχει ενεργητική νομιμοποίηση.

- 23 Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά την προσφεύγουσα ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Αντιθέτως, η Επιτροπή εκτιμά ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφορά την προσφεύγουσα άμεσα.
- 24 Εκ προοιμίου, η Επιτροπή αναφέρει ότι ουδέποτε υπήρξαν άμεσοι νομικοί δεσμοί μεταξύ αυτής και της προσφεύγουσας.
- 25 Πάντως, μία από τις θεμελιώδεις αρχές των διαρθρωτικών πολιτικών ήταν, εξ αρχής, ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη είναι από κοινού υπεύθυνα για τον προγραμματισμό των διαρθρωτικών δράσεων, ενώ τα κράτη μέλη είναι τα μόνα υπεύθυνα για την εφαρμογή της πολιτικής αυτής.
- 26 Έτσι, όσον αφορά τις δραστηριότητες του ΕΤΠΑ κατά την περίοδο προγραμματισμού 1985-1988, κατά την οποία εκδόθηκε η απόφαση περί χορηγήσεως, η ως άνω αρχή αντανακλάται σε πολλές διατάξεις του κανονισμού 1787/84, που ήταν τότε εν ισχύι. Έτσι, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, εν προκειμένω, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος υπέβαλε ειδική αίτηση στην Επιτροπή, η οποία εξέδωσε την απόφαση περί χορηγήσεως (άρθρο 22). Κατά την υλοποίηση του σχεδίου, το κράτος μέλος όφειλε να υποβάλλει στην Επιτροπή τριμηνιαίες αναλυτικές καταστάσεις που αναφέρουν, ιδίως, τις πραγματικές δαπάνες (άρθρο 28). Η Επιτροπή μπορούσε να χορηγήει προκαταβολές κατόπιν αιτήσεως του κράτους μέλους (άρθρο 31).
- 27 Η Επιτροπή συνάγει ότι τα κράτη μέλη είναι οι μοναδικοί συνομιλητές της στο αποκεντρωμένο σύστημα διαχειρίσεως που αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά των διαρθρωτικών ταμείων για την οικεία περίοδο. Τα κράτη μέλη αποτελούν ένα φίλτρο μεταξύ της Επιτροπής και του τελικού δικαιούχου της συνδρομής, καθόσον οι καταβολές γίνονται προς τις εθνικές αρχές και τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να αποφασίζουν σχετικά με τις συνέπειες, για τον

τελικό δικαιούχο, της καταργήσεως της χορηγούμενης συνδρομής. Έτσι, κατά την Επιτροπή και σε αντίθεση με ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η Ιταλική Δημοκρατία διαθέτει εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά την εκτέλεση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 28 Συναφώς, σε απάντηση στο επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι έχει ήδη επιστρέψει, στο πλαίσιο συμψηφισμού, τα ποσά που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής συνδρομής που καταργήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση (βλ. σκέψη 40 κατωτέρω), η Επιτροπή αναφέρει ότι ο εν λόγω συμψηφισμός, με ημερομηνία 9 Νοεμβρίου 2003, διενεργήθηκε μεταξύ μιας οφειλής του Ιταλικού Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, αποδέκτη του χρεωστικού σημειώματος για την επιστροφή της καταργηθείσας συνδρομής, και μιας καταβολής που προοριζόταν για το ίδιο Υπουργείο.
- 29 Ακριβώς υπό το πρίσμα των ως άνω προκαταρκτικών εκτιμήσεων πρέπει να προσδιοριστεί αν η προσφεύγουσα, η οποία, σε αντίθεση με την Ιταλική Δημοκρατία, δεν είναι αποδέκτης της προσβαλλομένης αποφάσεως, επηρεάζεται άμεσα από την εν λόγω απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.
- 30 Η Επιτροπή υπενθυμίζει την πάγια νομολογία σύμφωνα με την οποία ένα μέτρο, για να έχει άμεση επίπτωση σε ιδιώτη που δεν είναι αποδέκτης του εν λόγω μέτρου, πρέπει να παράγει άμεσα έννομα αποτελέσματα επί της νομικής καταστάσεως του ενδιαφερομένου και η εφαρμογή του να έχει χαρακτήρα καθαρά αυτόματο και να απορρέει αποκλειστικά από την κοινοτική ρύθμιση, αποκλειομένων άλλων παρεμβαλλομένων κανόνων (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαΐου 1998, C-386/96 P, Dreyfus κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-2309, σκέψη 43, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 2000, T-69/99, DSTV κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-4309, σκέψη 24).
- 31 Όταν η προσβαλλόμενη πράξη εφαρμόζεται από τις εθνικές αρχές που είναι αποδέκτες της εν λόγω πράξεως, πρέπει να εξακριβώνεται αν η εφαρμογή της πράξεως δεν αφήνει καμία εξουσία εκτιμήσεως στις ως άνω αρχές (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-54/96, Oleifici Italiani και Fratelli

Rubino κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3377, σκέψη 56). Ομοίως, ένας ιδιώτης επηρεάζεται άμεσα όταν η δυνατότητα των αποδεκτών της πράξεως να μη δώσουν συνέχεια στην εν λόγω πράξη είναι καθαρά θεωρητική, εφόσον δεν υφίσταται αμφιβολία ως προς τη βούλησή τους να συναγάγουν συνέπειες σύμφωνες προς την πράξη αυτή (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 207, σκέψεις 8 έως 11, και Dreyfus κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 44).

- 32 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Πρωτοδικείο έχει ήδη κρίνει, με τη διάταξη της 25ης Απριλίου 2001, T-244/00, Coillte Teoranta κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-1275, στο εξής: διάταξη Coillte Teoranta), ότι η απόφαση αποκλεισμού ορισμένων δαπανών από τη χρηματοδότηση που καταβάλλει το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, δεν παράγει άμεσα αποτελέσματα όσον αφορά τη νομική κατάσταση του δικαιούχου της ενισχύσεως.
- 33 Κατά την Επιτροπή, η διάταξη Coillte Teoranta, που εκδόθηκε στον τομέα του ΕΓΤΠΕ, εφαρμόζεται ομοίως στα διαρθρωτικά ταμεία, και ως εκ τούτου στο ΕΤΠΑ, λόγω του ότι η διαχείριση των διαρθρωτικών ταμείων στηρίζεται στην αρχή του διαχωρισμού των νομικών σχέσεων μεταξύ, αφενός, της Επιτροπής και των κρατών μελών και, αφετέρου, μεταξύ των κρατών μελών και των δικαιούχων των κοινοτικών συνδρομών. Η ως άνω συλλογιστική ισχύει κάθε φορά που η κύρια ευθύνη του ελέγχου των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του συστήματος αποκεντρωμένης διαχειρίσεως, όπως συμβαίνει ιδίως για το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΠΕ, βαρύνει τα κράτη μέλη.
- 34 Επιπλέον, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η αναφορά στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 45 της διατάξεως Coillte Teoranta, στη διαφορετική κατάσταση που επικρατεί στην περίπτωση αποφάσεων σχετικά με τη μη επιλεξιμότητα δαπανών για χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), πρέπει να νοηθεί ως αναφορά σε μια περίοδο κατά την οποία, σε αντίθεση με την παρούσα κατάσταση, υφίσταντο άμεσοι δεσμοί μεταξύ της Επιτροπής και των δικαιούχων χρηματοδοτήσεως του ΕΚΤ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παραπομπή αυτή αφορά το νομικό καθεστώς που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 2950/83 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 1983, για την εφαρμογή της αποφάσεως 83/516/ΕΟΚ για την αποστολή του ΕΚΤ (ΕΕ L 289, σ. 1), που διέπτε το ΕΚΤ κατά

την περίοδο προγραμματισμού 1984-1988 και προέβλεπε άμεση νομική σχέση μεταξύ της Επιτροπής και των δικαιούχων. Κατά την Επιτροπή, η έλλειψη άμεσης σχέσεως αυτού του είδους διαφοροποιεί σαφώς το ως άνω νομικό καθεστώς από εκείνο που ίσχυε για τα διαρθρωτικά ταμεία, συμπεριλαμβανομένου του ΕΤΠΑ, κατά την περίοδο προγραμματισμού 1985-1988.

- 35 Η Επιτροπή εκτιμά ότι η ως άνω διαφορά μεταξύ των καθεστώτων που ισχύουν κατά τη διάρκεια των διαφόρων περιόδων προγραμματισμού αποκλείει, κατ' αυτόν τον τρόπο, το να αναγνωριστεί, εν προκειμένω, ότι οι δικαιούχοι νομιμοποιούνται ενεργητικώς να βάλουν κατά των αποφάσεων περί μειώσεως της ενισχύσεως, σύμφωνα με τις σκέψεις 46 έως 48 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 1994, Τ-450/93, Lisrestal κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. II-1177), που επιβεβαιώθηκε από το Δικαστήριο με την απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 1996, C-32/95 Ρ, Επιτροπή κατά Lisrestal κ.λπ. (Συλλογή 1996, σ. I-5373). Επομένως, κατά την περίοδο προγραμματισμού 1984-1988, υπήρξε, κατ' ουσίαν, άμεση διαχείριση που ασκήθηκε από την Επιτροπή. Αντιθέτως, στο πλαίσιο του κανονισμού 1787/84 που χρησίμευσε ως έρεισμα για την απόφαση περί χορηγήσεως, η Επιτροπή είχε ρόλο επιτηρήσεως. Εφόσον η Επιτροπή δεν διαδραματίζει πλέον κανέναν ρόλο ως προς τις διαδικασίες επιστροφής των σχετικών ποσών, που κινούνται από τα κράτη μέλη, και εφόσον, όπως ανέφερε το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 47 και 48 της διατάξεως Coillte Teoranta, οι ενδεχόμενες διαδικασίες επιστροφής των σχετικών ποσών στηρίζονται στο εθνικό δίκαιο και δεν αποτελούν αυτόματη συνέπεια των αποφάσεων περί αποκλεισμού ορισμένων δαπανών από την κοινοτική χρηματοδότηση, η ανάλυση που περιέχεται στην προαναφερθείσα απόφαση Lisrestal κ.λπ. κατά Επιτροπής δεν ισχύει για τις αποφάσεις που λαμβάνονται βάσει του κανονισμού 4253/88 και αφορούν σχέδια τα οποία χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία.

- 36 Σε απάντηση στο επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η διάταξη Coillte Teoranta δεν έχει εφαρμογή επ' αυτής λόγω του ότι η προσφεύγουσα είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και όχι ιδιώτης (βλ. σκέψη 42 κατωτέρω), η Επιτροπή αντιτάσσει ότι το εν λόγω επιχείρημα δεν είναι πειστικό κατά το μέτρο που το Πρωτοδικείο δεν προβαίνει, με την ως άνω διάταξη, σε τέτοια διάκριση.

37 Εξάλλου, η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι, με την απόφασή του της 9ης Ιουλίου 2003, T-102/00, *Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap* κατά Επιτροπής (Συλλογή 2003, σ. II-2433, στο εξής: απόφαση *Vlaams Fonds*), το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η απόφαση της Επιτροπής περί μειώσεως ή καταργήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής του ΕΚΤ μπορεί να αφορά άμεσα και ατομικά τους δικαιούχους της συνδρομής αυτής. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ως άνω διαπίστωση έγινε παρεμπιπτόντως, κατά το μέτρο που το Πρωτοδικείο δεν είχε κληθεί να αποφανθεί επί του ζητήματος αν η απόφαση που ήταν επίδικη εν προκειμένω αφορούσε άμεσα τον προσφεύγοντα. Ομοίως, δεν είχε επισυρθεί η προσοχή του Πρωτοδικείου στο προηγούμενο που αποτελεί η διάταξη *Coillte Teoranta*. Η Επιτροπή προσθέτει ότι η νομολογία που παραθέτει το Πρωτοδικείο με την απόφαση *Vlaams Fonds* αναφέρεται σε μια άλλη περίοδο προγραμματισμού, κατά την οποία η ρύθμιση των διαρθρωτικών ταμείων δεν στηριζόταν ακόμη σε ένα σύστημα αποκεντρωμένης διαχείρισεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, το προηγούμενο που αποτελεί η διάταξη *Coillte Teoranta* είναι καταλληλότερο από την απόφαση *Vlaams Fonds*, όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ των τελικών δικαιούχων και της Επιτροπής στο πλαίσιο των πράξεων που αποτελούν σήμερα αντικείμενο διαχείρισεως, κατά το αποκεντρωτικό σύστημα, από τα κράτη μέλη.

38 Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή και ισχυρίζεται ότι οι σχετικές με τα δικαιώματα προσφυγής των ιδιωτών διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ δεν μπορούν να ερμηνεύονται στενά. Η προσφεύγουσα αναφέρεται ιδίως στην απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, *Plaumann* κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937). Επίσης, πρέπει να αναγνωρισθεί ότι έχουν ενεργητική νομιμοποίηση όλα τα πρόσωπα που η προσβαλλόμενη πράξη αφορά άμεσα και ατομικά, ενώ συγχρόνως αυτά διαθέτουν τη νομική προσωπικότητα που απαιτείται από τις εν λόγω διατάξεις. Κατά την προσφεύγουσα, η λύση αυτή είναι επίσης επιβεβλημένη όταν ο προσφεύγων είναι δημόσιος φορέας που πληροί τις ως άνω προϋποθέσεις. Συναφώς, η προσφεύγουσα αναφέρεται στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 1999, T-288/97, *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-1871).

39 Κατά την προσφεύγουσα, η προσβαλλόμενη απόφαση, ως προς την οποία η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι δεν απευθύνεται ρητώς σε αυτήν, την αφορά, εντούτοις, άμεσα καθόσον επηρεάζει άμεσα τη νομική κατάστασή της. Συγκεκριμένα, ο αποδέκτης της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι η Ιταλική Δημο-

κρατία, δεν διαθέτει καμία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά την εφαρμογή της, που συνίσταται απλώς στην αναζήτηση ποσών που καταβλήθηκαν προηγουμένως από το ΕΤΠΑ. Προς τούτο, δεν απαιτείται καμία πρόσθετη πράξη κανονιστικού χαρακτήρα. Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι, κατά πάγια κοινοτική νομολογία, οι περιστάσεις αυτές αρκούν για να θεμελιωθεί η ενεργητική νομοποίηση των ιδιωτών (απόφαση Dreyfus κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα).

- 40 Επιπλέον, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι έχει ήδη επιστρέψει, στο πλαίσιο συμψηφισμού, τα ποσά που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο της καταργηθείσας με την προσβαλλόμενη απόφαση συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των τόκων υπερημερίας.
- 41 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι δεν υπήρχαν άμεσες σχέσεις μεταξύ της προσφεύγουσας και της Επιτροπής, κατά το μέτρο που ήταν σαφές, από της εκδόσεως της αποφάσεως περί χορηγήσεως, ότι η προσφεύγουσα ήταν προδήλως δικαιούχος της συνδρομής του ΕΤΠΑ. Κατά τα λοιπά, πρέπει να επισημανθεί, συναφώς, ότι η προσφεύγουσα είχε, σε αντίθεση με ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, πολλές απευθείας επαφές με την τελευταία κατά το στάδιο της εξετάσεως που προηγήθηκε της αποφάσεως περί χορηγήσεως. Κατά την περίοδο αυτή, έλαβαν χώρα εμπεριστατωμένες συζητήσεις μεταξύ της Επιτροπής και της προσφεύγουσας.
- 42 Επιπλέον, η νομολογία που επικαλέσθηκε η Επιτροπή (διάταξη Coillte Teoranta) δεν έχει εφαρμογή επί της προσφεύγουσας. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα δεν είναι ιδιώτης, αλλά φορέας περιφερειακής διοικήσεως, ήτοι υπάγεται στο Ιταλικό Δημόσιο.
- 43 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί η απόφαση Vlaams Fonds, της οποίας η σκέψη 60 έχει ως εξής:

«Κατά πάγια [...] νομολογία, μια απόφαση της Επιτροπής περί μείωσης ή καταργήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής του ΕΚΤ μπορεί να αφορά άμεσα και

ατομικά τους δικαιούχους της συνδρομής και να είναι βλαπτική γι' αυτούς, παρά το γεγονός ότι το οικείο κράτος μέλος είναι ο μοναδικός συνομιλητής του ΕΚΤ κατά τη διοικητική διαδικασία. Πράγματι, οι δικαιούχοι της συνδρομής υφίστανται τις οικονομικές συνέπειες της απόφασης περί μείωσης ή καταργήσεως, καθόσον αυτοί είναι υπεύθυνοι κατά κύριο λόγο για την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών (βλ., κατά την έννοια αυτή, προαναφερθείσα απόφαση *Lisrestal* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 43 έως 48, και την παρατιθέμενη νομολογία).»

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 44 Η προσβαλλόμενη απόφαση, που αφορά τη συνδρομή της οποίας η προσφεύγουσα ήταν δικαιούχος, απευθυνόταν στο οικείο κράτος μέλος, ήτοι στην Ιταλική Δημοκρατία. Σύμφωνα με το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται [...] να ασκεί προσφυγή [...] κατά αποφάσεων που, αν και εκδίδονται ως [...] αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά». Δεδομένου ότι δεν αμφισβητείται εν προκειμένω ότι η προσφεύγουσα επηρεάζεται ατομικά από την προσβαλλόμενη απόφαση, πρέπει να εξεταστεί αν η εν λόγω απόφαση αφορά την προσφεύγουσα άμεσα.
- 45 Πρέπει να υπομνηστούν τα δύο σωρευτικά κριτήρια ως προς το αν ένα πρόσωπο επηρεάζεται άμεσα από ορισμένη πράξη κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, τα οποία συνάγονται από πάγια νομολογία.
- 46 Πρώτον, η επίμαχη πράξη πρέπει να επάγεται ευθέως αποτελέσματα επί της νομικής καταστάσεως του ιδιώτη. Δεύτερον, η εν λόγω πράξη δεν πρέπει να αφήνει καμία εξουσία εκτιμήσεως στους αποδέκτες της που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή της, όταν αυτή έχει καθαρά αυτόματο χαρακτήρα και απορρέει αποκλειστικά από την κοινοτική ρύθμιση χωρίς εφαρμογή άλλων παρεμβαλλομένων κανόνων (αποφάσεις *Dreyfus* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 43· *DSTV* κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 24, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουνίου 2002, T-105/01, *SLIM Sicilia* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-

2697, σκέψη 45· βλ. επίσης, υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Μαΐου 1971, 41/70 έως 44/70, International Fruit Company κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 783, σκέψεις 23 έως 29, και της 6ης Μαρτίου 1979, 92/78, Simmenthal κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 407, σκέψεις 25 και 26). Η απαιτούμενη από το δεύτερο κριτήριο προϋπόθεση πληρούται, επίσης, όταν η δυνατότητα του κράτους μέλους να μη δώσει συνέχεια στην επίμαχη πράξη είναι καθαρά θεωρητική, εφόσον δεν υφίσταται αμφιβολία ως προς τη βούλησή του να συναγάγει συνέπειες σύμφωνες προς την πράξη αυτή (απόφαση Dreyfus κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 44· βλ. επίσης, υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 8 έως 10).

47 Η προσβαλλόμενη απόφαση, ακυρώνοντας τη συνδρομή στο σύνολό της, ήρε κατά κύριο λόγο, όπως εκτίθεται στη σκέψη 15 ανωτέρω, την υποχρέωση της Επιτροπής να καταβάλει το υπόλοιπο της συνδρομής (9,8 εκατομμύρια ευρώ) και επέβαλε την επιστροφή των προκαταβολών που είχαν καταβληθεί στην Ιταλική Δημοκρατία και, εν συνεχεία, στην προσφεύγουσα (περίπου 39 εκατομμύρια ευρώ).

48 Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η απόφαση αυτή παρήγαγε, κατ' ανάγκην, ευθέως αποτελέσματα επί της νομικής καταστάσεως της προσφεύγουσας, τούτο δε ποικιλοτρόπως. Επιπλέον, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφήνει καμία εξουσία εκτιμήσεως στις ιταλικές αρχές, δεδομένου ότι η εφαρμογή της έχει καθαρά αυτόματο χαρακτήρα και απορρέει αποκλειστικά από την κοινοτική ρύθμιση χωρίς εφαρμογή άλλων παρεμβαλλομένων κανόνων.

49 Πρέπει, εκ προοιμίου, να υπομνηστεί ότι, αφού η απόφαση περί χορηγήσεως εκδόθηκε και κοινοποιήθηκε στην Ιταλική Δημοκρατία, η προσφεύγουσα μπορούσε να θεωρήσει, για τους σκοπούς της υλοποιήσεως του σχεδίου που αποτελεί αντικείμενο της συνδρομής, και υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των όρων που επισυνάπτονται στην εν λόγω απόφαση περί χορηγήσεως και στην ισχύουσα ρύθμιση για το ΕΤΠΑ, ότι το ποσό της συνδρομής (περίπου 48,8 εκατομμύρια ευρώ) ήταν πλήρως στη διάθεσή της. Επί της βάσεως αυτής, η προσφεύγουσα μπορούσε, κατ' αυτόν τον τρόπο, να προγραμματίσει τις δαπάνες της και να εγγράψει τις εν λόγω δαπάνες στον προϋπολογισμό ενόψει της υλοποιήσεως του τρίτου τμήματος των εργασιών του φράγματος στον Gibbesi.

- 50 Επιπλέον, οι ιταλικές εθνικές αρχές, όπως και η προσφεύγουσα, δεσμεύονταν επίσης από τους προαναφερθέντες όρους και από την προαναφερθείσα ρύθμιση. Επίσης, τα ποσά που προκατέβαλε η Επιτροπή στο πλαίσιο της επίμαχης συνδρομής έπρεπε υποχρεωτικά να χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση του τρίτου τμήματος του φράγματος στον Gibbesi. Ούτε το κοινοτικό δίκαιο ούτε το εθνικό δίκαιο επέτρεπαν στις ιταλικές αρχές να στερούν από την προσφεύγουσα τα ποσά της ως άνω συνδρομής ή να χρησιμοποιούν τα εν λόγω ποσά για άλλους σκοπούς. Έτσι, επί όσο χρόνο τηρούνταν οι προαναφερθέντες όροι και η προαναφερθείσα ρύθμιση, οι ιταλικές αρχές δεν είχαν την εξουσία να ζητήσουν από την προσφεύγουσα την, έστω και μερική, επιστροφή των ως άνω ποσών.
- 51 Κατά τα λοιπά, πρέπει να υπογραμμιστεί, όπως επιβεβαίωσε η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση σε απάντηση στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, ότι η τελευταία, μεταξύ 1987 και 1992, υλοποίησε το μεγαλύτερο τμήμα του σχεδίου που αποτελεί αντικείμενο της ακυρωθείσας συνδρομής, και ότι οι εργασίες αυτές χρηματοδοτήθηκαν αποκλειστικώς από ιδίους πόρους της προσφεύγουσας και από την κοινοτική συνδρομή που καταργήθηκε μεταγενεστέρως.
- 52 Ακριβώς υπό το πρίσμα των ως άνω προκαταρκτικών σκέψεων πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα αν η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά την προσφεύγουσα άμεσα.
- 53 Όσον αφορά, κατ' αρχάς, τη μεταβολή της νομικής καταστάσεως της προσφεύγουσας, η προσβαλλόμενη απόφαση είχε ως πρώτο άμεσο αποτέλεσμα τη μεταβολή της περιουσιακής καταστάσεως της προσφεύγουσας ως εκ του ότι στέρησε από την προσφεύγουσα το υπόλοιπο της συνδρομής (περίπου 9,8 εκατομμύρια ευρώ) που απέμενε και επρόκειτο να καταβληθεί από την Επιτροπή. Το μη καταβληθέν υπόλοιπο της συνδρομής δεν θα καταβληθεί στην Ιταλική Δημοκρατία από την Επιτροπή, εφόσον η συνδρομή ακυρώθηκε. Επομένως, οι ιταλικές αρχές δεν θα μπορέσουν να καταβάλουν, εν συνεχεία, το εν λόγω υπόλοιπο της συνδρομής στην προσφεύγουσα. Ενώ, πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προσφεύγουσα μπορούσε να υπολογίζει με βεβαιότητα ότι επρόκειτο να λάβει το εν λόγω ποσό στο πλαίσιο της υλοποιήσεως του σχεδίου, αναγκάστηκε, από της εκδόσεως της ως άνω αποφάσεως, πρώτον, να διαπιστώσει ότι στερήθηκε του εν λόγω ποσού και, δεύτερον, να αναζητήσει υποκατάστατη χρηματοδότηση προκειμένου να αντιμετωπίσει τις συμπεφωνημένες υποχρεώσεις στο πλαίσιο της υλοποιήσεως των εργασιών του τρίτου τμήματος του φράγματος στον Gibbesi.

- 54 Η προσβαλλόμενη απόφαση μεταβάλλει ευθέως τη νομική κατάσταση της προσφεύγουσας επίσης όσον αφορά την υποχρέωση αποδόσεως των ποσών που καταβλήθηκαν ως προκαταβολή (περίπου 39 εκατομμύρια ευρώ). Συγκεκριμένα, η προσβαλλόμενη απόφαση έχει ως αποτέλεσμα την άμεση μετατροπή του νομικού καθεστώτος της προσφεύγουσας από εκείνο του αδιαμφισβήτητου δανειστή σε εκείνο του οφειλέτη, τουλάχιστον δυνητικού, των εν λόγω ποσών. Τούτο οφείλεται στο ότι η προσβαλλόμενη απόφαση θέτει τέρμα στην αδυναμία στην οποία είχαν περιέλθει οι εθνικές αρχές, τόσο δυνάμει του κοινοτικού δικαίου όσο και δυνάμει του εθνικού δικαίου, να απαιτήσουν από την προσφεύγουσα την επιστροφή των προκαταβολών που είχαν καταβληθεί. Με άλλες λέξεις, η προσβαλλόμενη απόφαση έχει ως δεύτερο άμεσο και αυτόματο αποτέλεσμα τη μεταβολή της νομικής καταστάσεως της προσφεύγουσας έναντι των εθνικών αρχών.
- 55 Εφόσον η προσβαλλόμενη απόφαση μεταβάλλει ευθέως και, εξάλλου, αισθητά τη νομική κατάσταση της προσφεύγουσας, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 53 και 54 ανωτέρω, η εν λόγω απόφαση πληροί, ως εκ τούτου, όντως τις προϋποθέσεις σχετικά με το πρώτο κριτήριο ως προς το αν ένα πρόσωπο επηρεάζεται άμεσα από ορισμένη πράξη, το οποίο υπομνήσθηκε στη σκέψη 46 ανωτέρω.
- 56 Όσον αφορά, εν συνεχεία, το κριτήριο της αυτόματης εφαρμογής της προσβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να επισημανθεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αναπτύσσει μηχανικά, αυτή καθ' εαυτήν, έναντι της προσφεύγουσας το διττό αποτέλεσμα που αναφέρεται στις σκέψεις 53 και 54 ανωτέρω.
- 57 Το ως άνω διττό αποτέλεσμα της προσβαλλομένης αποφάσεως απορρέει αποκλειστικά από την κοινοτική ρύθμιση, ήτοι από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 211, τρίτη περίπτωση, ΕΚ και του άρθρου 249, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Συναφώς, οι εθνικές αρχές δεν διαθέτουν καμία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά την υποχρέωσή τους να εκτελέσουν την εν λόγω απόφαση.
- 58 Τα συμπεράσματα των ανωτέρω σκέψεων 56 και 57 δεν τίθενται υπό αμφισβήτηση από το επιχείρημα της Επιτροπής ότι οι εθνικές αρχές δύνανται, θεωρητικά, να αποφασίσουν να απαλλάξουν την προσφεύγουσα από τις οικονομικές συνέπειες με

τις οποίες αυτή επιβαρύνεται άμεσα δυνάμει της προσβαλλομένης απόφασεως, χρηματοδοτώντας με κρατικούς πόρους, αφενός, το υπόλοιπο της κοινοτικής συνδρομής που αποδεσμεύθηκε και, αφετέρου, την επιστροφή των κοινοτικών προκαταβολών που είχε λάβει η προσφεύγουσα, ή μόνον το ένα από τα ανωτέρω.

- 59 Συγκεκριμένα, μια ενδεχόμενη εθνική απόφαση περί χρηματοδοτήσεως αυτού του είδους δεν θα στερούσε από την απόφαση της Επιτροπής την αυτόματη εφαρμογή της. Μια τέτοια απόφαση θα παρέμενε, από νομικής απόψεως, ξένη προς την εφαρμογή, στο κοινοτικό δίκαιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η ως άνω εθνική απόφαση θα είχε ως αποτέλεσμα την αποκατάσταση της προσφεύγουσας στην κατάσταση στην οποία βρισκόταν πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, προκαλώντας, με τη σειρά της, μια δεύτερη μεταβολή της νομικής καταστάσεως της προσφεύγουσας που είχε μεταβληθεί πρώτον, και αυτομάτως, με την προσβαλλόμενη απόφαση. Η δεύτερη αυτή μεταβολή της νομικής καταστάσεως της προσφεύγουσας θα απέρρευε αποκλειστικά από την εθνική απόφαση, και όχι από την εκτέλεση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 60 Με άλλες λέξεις, η έκδοση εθνικής αποφάσεως περί χρηματοδοτήσεως θα ήταν απαραίτητη ακριβώς για να αντισταθμιστούν τα αυτόματα αποτελέσματα της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 61 Συναφώς, τα πραγματικά περιστατικά της προκειμένης υποθέσεως διαφοροποιούνται καθοριστικά από τα πραγματικά περιστατικά που έδωσαν λαβή για την έκδοση της διατάξεως Coillte Teoranta, την οποία επικαλέσθηκε η Επιτροπή (βλ. σκέψεις 32 έως 34 ανωτέρω). Συγκεκριμένα, με την προσβαλλόμενη απόφαση στην υπόθεση Coillte Teoranta, η Επιτροπή είχε απορρίψει την αίτηση του οικείου κράτους μέλους, που ήταν αποδέκτης της εν λόγω αποφάσεως, με την οποία το εν λόγω κράτος μέλος ζητούσε να αναλάβει το ΕΓΤΠΕ ως δαπάνες επιλέξιμες για την κοινοτική συγχρηματοδότηση τις δαπάνες σχετικά με πριμοδοτήσεις που είχε ήδη καταβάλει το ως άνω κράτος μέλος στον δικαιούχο. Επομένως, σε αντίθεση με την κατάσταση που είναι επίμαχη στην παρούσα υπόθεση, η προσβαλλόμενη απόφαση που έδωσε λαβή για την έκδοση της διατάξεως Coillte Teoranta δεν συνεπαγόταν αυτόματα και μηχανικά την αποδέσμευση του υπολοίπου που οφειλόταν ακόμη στον δικαιούχο. Επιπλέον, μόνον η έκδοση εθνικής αποφάσεως μεταγενέστερης της προσβαλλομένης αποφάσεως της Επιτροπής μπορούσε να υποχρεώσει τον δικαιούχο να επιστρέψει τις προκαταβολές που είχε ήδη λάβει.

- 62 Επομένως, η επιχειρηματολογία της Επιτροπής που μνημονεύθηκε στη σκέψη 58 ανωτέρω συνιστά εσφαλμένη εφαρμογή της έννοιας του άμεσου αποτελέσματος κατά το πνεύμα της πάγιας νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 46 ανωτέρω, και μάλιστα αντιστρέφει την έννοια αυτή. Συγκεκριμένα, η ύπαρξη μιας τέτοιας δυνατότητας χρηματοδότησεως από τις ιταλικές αρχές δεν σημαίνει, αυτή καθ' εαυτήν, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να εφαρμοστεί από τον αποδέκτη της προτού αναπτύξει τα αποτελέσματά της επί της προσφεύγουσας.
- 63 Εφόσον η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφήνει καμία εξουσία εκτιμήσεως στις ιταλικές αρχές, δεδομένου ότι έχει καθαρά αυτόματο χαρακτήρα και απορρέει αποκλειστικά από την κοινοτική ρύθμιση χωρίς εφαρμογή άλλων παρεμβαλλόμενων κανόνων, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 56 έως 62 ανωτέρω, η εν λόγω απόφαση πληροί, ως εκ τούτου, όντως τις προϋποθέσεις σχετικά με το δεύτερο κριτήριο ως προς το αν ένα πρόσωπο επηρεάζεται άμεσα από ορισμένη πράξη, το οποίο υπομνήσθηκε στη σκέψη 46 ανωτέρω.
- 64 Εξάλλου, δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα που επικαλέσθηκε η Επιτροπή (βλ. σκέψεις 24 έως 27 ανωτέρω), σύμφωνα με το οποίο ο διαχωρισμός των νομικών σχέσεων, αφενός, μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και, αφετέρου, μεταξύ των κρατών μελών και των δικαιούχων εμποδίζει το να επηρεάζεται άμεσα η προσφεύγουσα από την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 65 Συγκεκριμένα, κατά πάγια νομολογία (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψη 9' αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 24ης Μαρτίου 1994, T-3/93, Air France κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-121, σκέψη 43, και της 4ης Μαρτίου 1999, T-87/96, Assicurazioni Generali και Unicredito κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-203, σκέψη 37), για να προσδιοριστεί αν η πράξη ενός κοινοτικού οργάνου επηρεάζει άμεσα έναν ιδιώτη κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ, πρέπει να εξεταστεί η πραγματική φύση της εν λόγω πράξεως προκειμένου να εξακριβωθεί αν, ανεξαρτήτως του τύπου της, η πράξη αυτή έχει άμεση επίπτωση επί των συμφερόντων του εν λόγω ιδιώτη, μεταβάλλοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, σαφώς τη νομική του κατάσταση.

- 66 Πάντως, από τις ανωτέρω σκέψεις 47 έως 63 προκύπτει ότι η νομική κατάσταση της προσφεύγουσας επηρεάζεται άμεσα από την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 67 Εξάλλου, και ως εκ περισσού, πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως ορθώς υπογραμμίζει η προσφεύγουσα, υπήρξαν άμεσες σχέσεις μεταξύ αυτής και της Επιτροπής, π.χ. κατά το στάδιο της προετοιμασίας της χορηγήσεως της συνδρομής ή με την απευθείας αποστολή στην προσφεύγουσα της επιστολής της 26ης Σεπτεμβρίου 2001 (βλ. σκέψη 10 ανωτέρω). Συναφώς, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι οι ως άνω άμεσες σχέσεις εξακολούθησαν να υφίστανται μετά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, όπως προκύπτει από τις δύο επιστολές της Επιτροπής που απευθύνονταν ευθέως στην προσφεύγουσα και κατατέθηκαν στη δικογραφία (βλ. σκέψη 18 ανωτέρω). Συγκεκριμένα, με την πρώτη από τις ως άνω επιστολές, με ημερομηνία 4 Αυγούστου 2003, η Επιτροπή καλεί την προσφεύγουσα να καταβάλει ποσό περίπου 39 εκατομμυρίων ευρώ, πλέον τόκων υπερημερίας, προκειμένου να επιστρέψει τα ποσά που καταβλήθηκαν ως προκαταβολή στο πλαίσιο του επίμαχου σχεδίου. Ομοίως, με τη δεύτερη επιστολή, με ημερομηνία 24 Οκτωβρίου 2003, η Επιτροπή αναφέρει στην προσφεύγουσα ότι είχε προβεί σε συμφηφισμό μεταξύ διαφόρων απαιτήσεων και οφειλών της Επιτροπής σχετικά με σχέδια που αφορούν την προσφεύγουσα, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται το σχέδιο που αφορά το τρίτο τμήμα του φράγματος στον Gibbesi. Υπό τις συνθήκες αυτές, η τυπολατρική προσέγγιση της Επιτροπής δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 68 Δεδομένου ότι τα δύο κριτήρια που υπομνήσθηκαν ανωτέρω στη σκέψη 46 πληρούνται, η ένσταση απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

2. *Επί της ουσίας*

- 69 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα επικαλείται δύο λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παράβαση του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88 και ο δεύτερος από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή της ίδιας διατάξεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88

- 70 Η προσφεύγουσα επικαλείται τρία επιχειρήματα προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως. Κατ' αρχάς, το κείμενο του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88 δεν προβλέπει την περίπτωση της καταργήσεως της συνδρομής. Εν συνεχεία, το γεγονός ότι το έργο δεν έχει τεθεί σε λειτουργία και δεν είναι εκμεταλλεύσιμο δεν μπορεί να δικαιολογήσει την κατάργηση της επίμαχης συνδρομής υπό το πρίσμα του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88 και της αποφάσεως περί χορηγήσεως. Τέλος, οι προϋποθέσεις για τη διατήρηση της επίμαχης συνδρομής συντρέχουν υπό το πρίσμα του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88.

Επί του πρώτου επιχειρήματος προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 71 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή κατήγγησε τη συνδρομή στο σύνολό της. Πάντως, η κατάργηση της κοινοτικής συνδρομής προβλέπεται μόνον στον τίτλο του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88, και όχι στο ίδιο το κείμενο του άρθρου. Συγκεκριμένα, όπως δέχεται η Επιτροπή, το άρθρο 24, παράγραφος 2, προβλέπει μόνον τη μείωση ή την αναστολή της συνδρομής, τούτο δε υπό ορισμένες ακριβείς προϋποθέσεις. Μόνον το άρθρο 2 της αποφάσεως περί χορηγήσεως προέβλεπε την κατάργηση της επίμαχης συνδρομής, αλλά σε περιπτώσεις που δεν μνημονεύονται ρητώς στην προσβαλλόμενη απόφαση. Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται νομικού ερείσματος, καθόσον στηρίζεται σε ευρεία ερμηνεία μόνον του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88, ενώ η κατάργηση της συνδρομής, που έχει χαρακτήρα κυρώσεως, επιβάλλει αντιθέτως να ερμηνεύεται στενά η εν λόγω διάταξη.

72 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ του περιεχομένου μιας διατάξεως και του τίτλου της, και τα δύο αυτά μέρη της διατάξεως πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπον ώστε όλοι οι όροι να έχουν πρακτική αποτελεσματικότητα. Επιπλέον, η συστηματική ερμηνεία του άρθρου 24, και ιδίως της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου, επιτρέπει να συναχθεί η δυνατότητα πλήρους καταργήσεως μιας συνδρομής, οπότε η αναφορά στο άρθρο 2 της αποφάσεως περί χορηγήσεως δεν ήταν αναγκαία. Κατά τα λοιπά, αν αναγνωριζόταν στην Επιτροπή μόνον η εξουσία να μειώνει το ποσό της συνδρομής κατ' αναλογίαν προς τις διαπραχθείσες παρατυπίες, τούτο θα κατέληγε στο να ενθαρρύνονται οι απάτες, κατά το μέτρο που μόνον τα ποσά που εισπράχθηκαν αχρεωστήτως θα έπρεπε να επιστρέφονται.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

73 Οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μια συνδρομή μπορεί να καταργηθεί δεν υπάγονται στους κανόνες διαδικασίας, αλλά στους κανόνες ουσίας (απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Ιανουαρίου 2004, T-180/01, Euroagri κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-369, σκέψεις 36 και 37). Επομένως, οι πτυχές αυτές διέπονται, κατ' αρχήν, από την ισχύουσα ρύθμιση κατά το χρονικό σημείο της χορηγήσεως της συνδρομής. Όπως υπενθύμισε το Πρωτοδικείο με την ίδια απόφαση, η κατάργηση μιας κοινοτικής συνδρομής συνεπεία παρατυπιών που προσάπτονται στον δικαιούχο έχει χαρακτήρα κυρώσεως οσάκις δεν περιορίζεται στην αναζήτηση των ποσών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως συνεπεία των ανωτέρω παρατυπιών. Επομένως, η ως άνω κατάργηση είναι παραδεκτή μόνον αν είναι δικαιολογημένη τόσο με γνώμονα την ισχύουσα ρύθμιση κατά το χρονικό σημείο της χορηγήσεως της συνδρομής όσο και με γνώμονα την ισχύουσα ρύθμιση κατά το χρονικό σημείο της εκδόσεως της αποφάσεως περί καταργήσεως.

74 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι σχετικές διατάξεις στον τομέα της καταργήσεως της συνδρομής είναι εκείνες του κανονισμού 1787/84, που ίσχυαν κατά την έκδοση της αποφάσεως περί χορηγήσεως, και του κανονισμού 4253/88, όπως ίσχυε κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2082/93.

- 75 Το άρθρο 32, παράγραφος 1, του κανονισμού 1787/84 προέβλεπε τη μείωση ή την κατάργηση της συνδρομής. Το άρθρο 24 του κανονισμού 4253/88, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2082/93, προβλέπει την κατάργηση της συνδρομής στον τίτλο του καθώς και, εμμέσως, στην παράγραφο 1, που αναφέρεται στη μη δικαιολόγηση τμήματος ή του συνόλου μιας χρηματοδοτικής συνδρομής.
- 76 Όσον αφορά τη διατύπωση της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου 24, που δεν προβλέπει ρητώς την κατάργηση της συνδρομής, αρκεί να επισημανθεί ότι πάγια νομολογία (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Οκτωβρίου 1999, T-216/96, Conserve Italia κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-3139, σκέψη 92· της 14ης Ιουνίου 2001, T-143/99, Hortiplant κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1665, σκέψη 40· της 26ης Σεπτεμβρίου 2002, T-199/99, Sgaravatti Mediterranea κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-3731, σκέψεις 130 και 131, και της 11ης Μαρτίου 2003, T-186/00, Conserve Italia κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-719, σκέψεις 74 και 78) καθιερώνει τη δυνατότητα της Επιτροπής να καταργεί μια συνδρομή βάσει του άρθρου 24, παράγραφος 2, του κανονισμού 4253/88.
- 77 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο επιχείρημα προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως είναι αβάσιμο και πρέπει, ως εκ τούτου, να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου επιχειρήματος προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 78 Κατά την προσφεύγουσα, η απαίτηση της Επιτροπής να είναι το έργο πλήρως λειτουργικό και χρησιμοποιήσιμο δεν περιέχεται ούτε στην απόφαση περί

χορηγήσεως ούτε στο άρθρο 24 του κανονισμού 4253/88. Η εν λόγω απαίτηση διατυπώθηκε από την Επιτροπή μόλις κατά το χρονικό σημείο της υποβολής της αιτήσεως για την οριστική πληρωμή. Συναφώς, αυτή η όψιμη απαίτηση πρέπει να θεωρηθεί ότι στερείται νομικού ερείσματος, πολλώ μάλλον εφόσον η προσφεύγουσα είχε δεσμευθεί, από τις 17 Ιανουαρίου 2000, να εξασφαλίσει τη λειτουργικότητα του έργου που συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΤΠΑ εντός σύντομης προθεσμίας.

- 79 Η Επιτροπή αντιτάσσει, κατ' αρχάς, ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι το φράγμα ούτε είχε τεθεί σε λειτουργία ούτε ήταν εκμεταλλεύσιμο κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Εν συνεχεία, η Επιτροπή υπενθυμίζει, κατ' ουσίαν, ότι το κριτήριο ως προς το αν τα χρηματοδοτούμενα έργα έχουν τεθεί σε λειτουργία ήταν πάντοτε και παραμένει ουσιώδες στο πλαίσιο του καθεστώτος των διαρθρωτικών ταμείων, ιδίως για λόγους που συνδέονται με την αποτελεσματικότητα της πολιτικής της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής που ορίζεται από τη Συνθήκη και ως προς την οποία ο προγραμματισμός αποτελεί ουσιώδες στοιχείο. Επιπλέον, η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διαρθρωτικών ταμείων επιβάλλει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να ελέγχουν την τήρηση του καταρτισθέντος προγραμματισμού και να μπορούν να καταργούν τις συνδρομές για τα σχέδια που δεν έχουν τεθεί σε λειτουργία.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 80 Όπως υπενθύμισε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η απόφαση περί χορηγήσεως κοινοτικής συνδρομής πρέπει να ερμηνεύεται σε σχέση με την αντίστοιχη αίτηση περί χορηγήσεως συνδρομής (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Ιουλίου 1997, T-81/95, Interhotel κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1265, σκέψη 42). Πάντως, από τη δικογραφία, και ιδίως από την αίτηση περί χορηγήσεως συνδρομής την οποία υπέβαλε η Ιταλική Δημοκρατία και η οποία αναφέρεται στη σκέψη 3 ανωτέρω, προκύπτει ότι η εν λόγω αίτηση, βάσει της οποίας ελήφθη η απόφαση περί χορηγήσεως, ανέφερε ότι το τρίτο τμήμα των εργασιών του φράγματος στον Gibbesi επρόκειτο να καταλήξει στο να τεθεί το έργο σε λειτουργία.

- 81 Εξάλλου, όπως ορθώς υπενθυμίζει η Επιτροπή με τα δικόγραφα της, το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 1787/84, βάσει του οποίου εκδόθηκε η απόφαση περί χορηγήσεως, προβλέπει ότι «η χρηματοδότηση επενδύσεων σε έργα υποδομής περιλαμβάνει [...] τα έργα υποδομής που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της περιφέρειας ή της ζώνης στην οποία αυτά εκτελούνται».
- 82 Συναφώς, πρέπει κατ' αρχάς να υπομνησθεί ότι, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ορθή λειτουργία του συστήματος των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των εν λόγω ταμείων, η υλοποίηση κάθε σχεδίου που συγχρηματοδοτείται στο πλαίσιο αυτό πρέπει να κατατείνει στο να τίθεται το εν λόγω σχέδιο σε λειτουργία, λαμβανομένου υπόψη ότι η απαίτηση αυτή είναι υπολανθάνουσα στο πλαίσιο της αποφάσεως περί χορηγήσεως της κοινοτικής χρηματοδοτήσεως.
- 83 Πάντως, δεν αμφισβητείται ότι το φράγμα ούτε είχε τεθεί σε λειτουργία ούτε ήταν εκμεταλλεύσιμο κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Υπό τις περιστάσεις αυτές, θα ήταν προδήλως ασυμβίβαστο με την προαναφερθείσα διάταξη το να επιτραπεί στον δικαιούχο της επίμαχης συνδρομής να διατηρήσει τη χορηγούμενη κοινοτική χρηματοδότηση ενόψει της υλοποιήσεως του έργου ενώ, ακριβώς, το εν λόγω έργο δεν είναι χρησιμοποιήσιμο. Εξάλλου, μια τέτοια προσέγγιση δεν θα ήταν συμβατή με τον σκοπό της χρηστής διαχειρίσεως των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων.
- 84 Υπό τις συνθήκες αυτές, το δεύτερο επιχείρημα προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως είναι αβάσιμο και πρέπει, ως εκ τούτου, να απορριφθεί.

Επί του τρίτου επιχειρήματος προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 85 Κατά την προσφεύγουσα, οι προϋποθέσεις για τη διατήρηση της επίμαχης συνδρομής συντρέχουν υπό το πρίσμα του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88 κατά το μέτρο που, αφενός, η φύση του έργου και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της επιλέξιμης δράσεως δεν επηρεάζονται και, αφετέρου, η μεταβολή του προορισμού του έργου αποτέλεσε, εξάλλου, αντικείμενο απευθυνθείσας στην Επιτροπή αιτήσεως περί εγκρίσεως.
- 86 Η προσφεύγουσα είναι της γνώμης ότι η μεταβολή του σκοπού ή του προορισμού του έργου δεν αποτελεί, σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 4253/88, γεγονός ικανό να μειώσει ή να αναστείλει τη χρηματοδοτική συνδρομή, έστω και αν η Επιτροπή έλαβε υπόψη την εν λόγω μεταβολή στην προσβαλλόμενη απόφαση.
- 87 Περαιτέρω, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι το παράρτημα της ίδιας της αποφάσεως περί χορηγήσεως περιείχε περιγραφή του έργου, αλλά όχι ένδειξη ως προς τον σκοπό του.
- 88 Πάντως, κατά την προσφεύγουσα, το γεγονός ότι τα ύδατα που συγκρατούνται μέσω του έργου προορίζονται στο εξής αποκλειστικώς για άρδευση, και όχι πλέον επίσης για ψύξη βιομηχανικών εγκαταστάσεων, δεν μπορεί να μεταβάλει τη φύση του επίμαχου έργου, που συνίσταται στο να αποτελέσει το εν λόγω έργο δεξαμενή συρροής υδάτων προς το γενικό συμφέρον. Συναφώς, η προσφεύγουσα αναφέρει, χωρίς να αντικρουσθεί από την Επιτροπή, ότι πάντοτε προβλεπόταν ότι τα ύδατα που θα συγκρατούνταν μέσω του επίμαχου φράγματος προορίζονταν για την άρδευση περίπου 1 000 εκταρίων αγροτικής εκτάσεως. Ακριβώς η μη λειτουργία της βιομηχανικής ζώνης, της οποίας η δημιουργία στη Licata είχε προβλεφθεί από το 1986, προσέδωσε βαρύνουσα σημασία στον σκοπό της αρδεύσεως. Η κατάσταση

αυτή γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή, λαμβανομένου υπόψη ότι διευκρινίστηκε τότε ότι το έργο διατηρούσε την κοινωνικοοικονομική λειτουργία του στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης. Συναφώς, πρέπει να θεωρηθεί ότι το φράγμα, το οποίο βρίσκεται σε μια περιοχή που πάσχει από σημαντική έλλειψη ύδατος για ιδιωτική, γεωργική και βιομηχανική χρήση, θα μπορούσε, χάρη στην ποιότητα των υδάτων του, να καλύψει πολλές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών σε πόσιμο ύδωρ, και να ενταχθεί σε ένα συνολικό και πιο εκτεταμένο καθεστώς παρεμβάσεων στον τομέα της υδροδοτήσεως που συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι έχει παραγγελλθεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης για τη χρήση των υδάτων και την αξιοποίηση του επίμαχου φράγματος.

- 89 Ομοίως, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η μεταβολή του προορισμού του έργου δεν μπορεί να επηρεάσει τις προϋποθέσεις εφαρμογής της δράσεως, εφόσον οι τελευταίες εμπίπτουν στη λειτουργία του έργου, και όχι στον προορισμό του.
- 90 Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι εσφαλμένη καθόσον δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι οι ιταλικές αρχές γνωστοποίησαν στην Επιτροπή, προσκομίζοντας σχετικά έγγραφα προς στήριξη των ισχυρισμών τους, την επίμαχη μεταβολή του προορισμού του έργου.
- 91 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι μπορεί να γίνει επίκληση του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88 βάσει μιας παρατυπίας, και ιδίως μιας σημαντικής μεταβολής που επηρεάζει την εφαρμογή του οικείου μέτρου.
- 92 Περαιτέρω, η Επιτροπή εκθέτει ότι διαπίστωσε την ύπαρξη παρατυπίας που συνίσταται στην ουσιώδη μεταβολή των σκοπών και του προορισμού του έργου σε σχέση με ό,τι είχε προβλεφθεί στην απόφαση περί χορηγήσεως, χωρίς να έχει ζητηθεί προηγουμένως η έγκρισή της.

- 93 Εν συνεχεία, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η απόφαση περί χορηγήσεως εκδόθηκε βάσει του κανονισμού 1787/84. Οι διατάξεις του άρθρου 22, παράγραφος 3, του ως άνω κανονισμού, που προβλέπουν την περιγραφή του έργου που συγχρηματοδοτείται από τα κοινοτικά ταμεία, θα ήσαν περιττές αν έπρεπε να θεωρηθεί ότι η περιγραφή αυτή είναι αμιγώς ενδεικτική. Το ίδιο θα ίσχυε όσον αφορά τις διατάξεις του άρθρου 28, παράγραφος 1, στοιχείο β', του ίδιου κανονισμού, σύμφωνα με τις οποίες η αίτηση τελικής πληρωμής περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, δήλωση σύμφωνα με την οποία η επένδυση είναι σύμφωνη προς το αρχικό σχέδιο.
- 94 Πάντως, από την αίτηση περί χορηγήσεως συνδρομής του ΕΤΠΑ που υπέβαλαν στην Επιτροπή οι ιταλικές αρχές κατά την έννοια του άρθρου 22, παράγραφος 3, του κανονισμού 1787/84 προκύπτει ότι η περιγραφή του φράγματος και της προβλεπόμενης χρήσεώς του αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της αιτήσεως. Η Επιτροπή προσθέτει ότι η συνδρομή χορηγήθηκε λαμβανομένων υπόψη, ειδικότερα, της διάρκειας, των τεχνικών χαρακτηριστικών και των σκοπών του έργου, που εκτίθενται στην αίτηση. Συναφώς, η άρδευση περίπου 1 000 εκταρίων αγροτικής εκτάσεως είχε προβλεφθεί, κατά την Επιτροπή, μόνον δευτερευόντως.
- 95 Υπό τις συνθήκες αυτές, η εκτροπή του σχεδίου, αφού ελήφθη η χρηματοδότηση, προς χρήσεις διαφορετικές από εκείνες που είχαν προβλεφθεί, είναι ασυμβίβαστη με την έννοια της ομοιογενούς και συγκλίνουσας περιφερειακής αναπτύξεως επί της οποίας στηρίζεται η έννοια του προγραμματισμού. Η επίμαχη συνδρομή χορηγήθηκε με την προϋπόθεση ότι τα ύδατα που συγκρατούνται μέσω του φράγματος θα διεισθάνοντο, πρώτον, για την υδροδότηση μιας βιομηχανικής ζώνης που επρόκειτο να δημιουργηθεί.
- 96 Συνεπώς, η μεταβολή του προορισμού των υδάτων του φράγματος δικαιολογεί την κατάργηση της συνδρομής κατά την έννοια του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88.

97 Εξάλλου, η Επιτροπή αντιτάσσει ότι δεν ευσταθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας (βλ. σκέψη 90 ανωτέρω) ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη, με την προσβαλλόμενη απόφαση, το γεγονός ότι οι ιταλικές αρχές γνωστοποίησαν στην Επιτροπή την επίμαχη μεταβολή του προορισμού του έργου. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή ουδέποτε έδωσε την έγκρισή της για τη μεταβολή του προορισμού του έργου, η οποία γνωστοποιήθηκε, κατά μείζονα λόγο, πολύ όψιμα, ήτοι στις 29 Μαρτίου 2001. Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν είχε καν ζητήσει την έγκριση της εν λόγω μεταβολής. Η Επιτροπή προβάλλει ότι η γνωστοποίηση μιας τέτοιας πληροφορίας σχετικά με τη μεταβολή του προορισμού του έργου δεν ισοδυναμεί με αίτηση για την έγκριση της εν λόγω μεταβολής. Αντιθέτως, η πληροφορία που της γνωστοποιήθηκε στις 29 Μαρτίου 2001 την οδήγησε στο να κινήσει, τον Σεπτέμβριο του 2001, τη διαδικασία για την κατάργηση της συνδρομής. Η εκ μέρους της προσφεύγουσας επιβεβαίωση των ως άνω πληροφοριών, στις 29 Νοεμβρίου 2001, οδήγησε στην έκδοση, στις 11 Δεκεμβρίου 2002, της προσβαλλομένης αποφάσεως.

98 Επιπλέον, το επιχείρημα της προσφεύγουσας στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή δεν μπορούσε ούτε να μειώσει ούτε να καταργήσει τη συνδρομή για τον λόγο και μόνον ότι οι εθνικές αρχές είχαν ζητήσει την έγκριση της Επιτροπής. Πάντως, τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας θα διακυβεύονταν αν η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να μειώσει ή να καταργήσει μια συνδρομή για τον λόγο και μόνον ότι ενημερώθηκε σχετικά με τη μεταβολή του σχεδίου. Η ερμηνεία αυτή θα καθιστούσε αλυσιτελή την ίδια την έγκριση της μεταβολής.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

99 Πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι, όπως ορθώς υπενθυμίζει η Επιτροπή, ο σκοπός του επίμαχου έργου αναφέρεται στην αίτηση περί χορηγήσεως συνδρομής του ΕΤΠΑ την οποία υπέβαλε η Ιταλική Δημοκρατία.

- 100 Επιπλέον, η Επιτροπή ορθώς υποστηρίζει ότι δεν της αρκεί να ενημερώνεται σχετικά με τις μεταβολές που έλαβαν χώρα ως προς τον προορισμό του έργου του οποίου η κατασκευή συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ, αλλά ότι πρέπει ακόμη να παρέχει τη συγκατάθεσή της ως προς τις εν λόγω μεταβολές. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο έχει ήδη αποφανθεί ότι η Επιτροπή μπορεί να καταργεί μια συνδρομή σε περιπτώσεις παρατυπιών, ιδίως σε περιπτώσεις σημαντικής μεταβολής του οικείου σχεδίου, επηρεάζοντας τη φύση του ή τους όρους εφαρμογής του, όταν δεν ζητείται προηγουμένως η έγκριση της Επιτροπής (απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 1999, Conserve Italia κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 92).
- 101 Πάντως, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα αρκέστηκε να ενημερώσει όψιμα την Επιτροπή σχετικά με τη μεταβολή του προορισμού των υδάτων που συγκρατούνται μέσω του επίμαχου φράγματος. Προφανώς, η ενημέρωση αυτή δεν αποτελούσε αίτηση περί εγκρίσεως.
- 102 Δεδομένου ότι η απόφαση περί χορηγήσεως και η αντίστοιχη αίτηση χρηματοδότησεως πρέπει να ερμηνεύονται από κοινού, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 81 ανωτέρω, αφενός, και δεδομένου ότι ο προορισμός του έργου μεταβλήθηκε σημαντικά χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής, καθόσον ο πρωτεύων σκοπός της υδροδοτήσεως της ζώνης της Licata δεν επετεύχθη, αφετέρου, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η κατάργηση της συνδρομής δικαιολογείται υπό το πρίσμα του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88.
- 103 Υπό τις συνθήκες αυτές, το τρίτο επιχείρημα προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως είναι αβάσιμο και πρέπει, ως εκ τούτου, να απορριφθεί, πράγμα που συνεπάγεται την απόρριψη του πρώτου λόγου ακυρώσεως στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 104 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι είναι εσφαλμένη η εκτίμηση, που έχει βαρύνουσα σημασία για την Επιτροπή, ότι οι εργασίες δεν είχαν ολοκληρωθεί και ότι δεν μπορούσε να προσδιοριστεί, ούτε καν ενδεικτικώς, η ημερομηνία κατά την οποία το φράγμα επρόκειτο να τεθεί σε λειτουργία και να είναι χρησιμοποίησιμο.
- 105 Αντιθέτως, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι από τα έγγραφα που διαβίβασε στην Επιτροπή, και ειδικότερα από τη βεβαίωση αποπερατώσεως των εργασιών, προκύπτει ότι οι εργασίες είχαν ολοκληρωθεί στις 4 Νοεμβρίου 1992, καθόσον το φράγμα είχε υλοποιηθεί στο σύνολό του. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι το γεγονός αυτό αναγνωρίστηκε στην έκτη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 106 Περαιτέρω, η προσφεύγουσα εκθέτει ότι οι τελευταίες εργασίες, ως προς τις οποίες η προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρει ότι υπολείπεται η ολοκλήρωσή τους, είναι καθαρά δευτερεύουσες. Οι εν λόγω εργασίες δεν επιτρέπουν να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να έχει όντως ολοκληρωθεί το φράγμα. Η ίδια η βεβαίωση αποπερατώσεως των εργασιών επιβεβαιώνει τους ως άνω ισχυρισμούς.
- 107 Κατά τα λοιπά, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι η εν λόγω βεβαίωση δεν μνημονεύει, σε αντίθεση με τις ενδείξεις της έκτης αιτιολογικής σκέψεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, τους «προσωρινούς ταμιευτήρες» που δεν έχουν ολοκληρωθεί.

- 108 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι το Servizio nazionale dighe (ιταλική εθνική υπηρεσία φραγμάτων), μετά την αποπεράτωση των εργασιών, ζήτησε μόνον την υλοποίηση εργασιών επικαλύψεως στην αριστερή όχθη του φράγματος.
- 109 Η προσφεύγουσα συνάγει ότι οι εργασίες σχετικά με την υλοποίηση φράγματος στον Gibbesi είχαν ολοκληρωθεί τον Νοέμβριο του 1992 και ότι οι απαιτούμενες από το Servizio nazionale dighe παρεμβάσεις που προαναφέρθηκαν είχαν παρεμπίπτοντα χαρακτήρα σε σχέση με την πρωτεύουσα αποστολή του φράγματος που παραμένει, προπάντων, ταμιευτήρας ύδατος. Εξάλλου, η εν λόγω υπηρεσία πάντοτε θεωρούσε, βάσει εξαμηνιαίων ελέγχων της λειτουργικότητας των εγκαταστάσεων, που επιβεβαιώθηκαν με σχετικά πιστοποιητικά αποτελεσματικότητας, ότι το φράγμα είχε ολοκληρωθεί.
- 110 Η Επιτροπή αμφισβητεί ότι οι εργασίες είχαν ολοκληρωθεί το 1992 και ότι οι ενέργειες που έπρεπε να πραγματοποιηθούν ενόψει της λειτουργίας του φράγματος ήσαν δευτερεύουσας φύσεως.
- 111 Προς στήριξη του ισχυρισμού της, η Επιτροπή μνημονεύει την από 23 Μαΐου 2000 επιστολή των ιταλικών αρχών προς την Επιτροπή, στην οποία είχε επισυναφθεί μια βεβαίωση λήξεως των εργασιών, από την οποία προκύπτει ότι οι προσωρινοί ταμιευτήρες δεν είχαν υλοποιηθεί και ότι το υδραγωγείο δεν είχε ολοκληρωθεί. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, με επιστολή της 19ης Δεκεμβρίου 2000, ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από τις ιταλικές αρχές σχετικά, ιδίως, με την αποπεράτωση και την ημερομηνία, πραγματική ή εικαζόμενη, ενάρξεως λειτουργίας του φράγματος. Με επιστολή της 21ης Φεβρουαρίου 2001, η προσφεύγουσα ανακοίνωσε ένα χρονοδιάγραμμα σύμφωνα με το οποίο οι εργασίες επρόκειτο να ολοκληρωθούν πριν από τις 2 Φεβρουαρίου 2003.
- 112 Η Επιτροπή προσθέτει ότι οι επίμαχες εργασίες δεν περιλάμβαναν μόνον την κατασκευή του κύριου μέρους του φράγματος, αλλά και την εκτροπή του Gibbesi, το κανάλι επιστροφής, το υδραγωγείο, καθώς και άλλα έργα. Επιπλέον, οι ιταλικές

αρχές είχαν αποκαλύψει, με την αίτησή τους περί χορηγήσεως συνδρομής, τον σκοπό του έργου, που συνίστατο στο να συμβάλει το εν λόγω έργο στη βιομηχανική ανάπτυξη της οικείας περιφέρειας. Επομένως, το έργο έπρεπε να ολοκληρωθεί ως προς όλα τα στοιχεία του και να λειτουργήσει προκειμένου να επιτευχθούν οι προβλεπόμενοι στόχοι. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η διάκριση, στην οποία προέβη η προσφεύγουσα, μεταξύ πρωτευουσών και δευτερευουσών εργασιών στερείται νοήματος.

- 113 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν μπορούσε παρά να διαπιστώσει, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι εργασίες που είχαν προβλεφθεί στο πλαίσιο της επίμαχης συνδρομής δεν είχαν ολοκληρωθεί.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 114 Πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι η έκτη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως αναφέρει μόνον ότι οι εργασίες του κύριου μέρους του φράγματος είχαν ολοκληρωθεί, και όχι το φράγμα στο σύνολό του.
- 115 Επιπλέον, από τη δικογραφία, και ιδίως από τη βεβαίωση αποπερατώσεως των εργασιών που επισυνάφθηκε στο έγγραφο της 23ης Μαΐου 2000 το οποίο απευθυνόταν από τις ιταλικές αρχές στην Επιτροπή, προκύπτει ότι η Επιτροπή ορθώς υπογραμμίζει ότι οι προσωρινοί ταμειυτήρες δεν είχαν υλοποιηθεί και ότι το υδραγωγείο δεν είχε ολοκληρωθεί, ενώ οι εργασίες αυτές αποτελούσαν αναπόσπαστο μέρος του επίμαχου σχεδίου.
- 116 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι οι εργασίες που αποτελούσαν αντικείμενο της παρούσας συνδρομής του ΕΤΠΑ δεν είχαν ολοκληρωθεί κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 117 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως είναι αβάσιμος και πρέπει, ως εκ τούτου, να απορριφθεί.
- 118 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 119 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Ωστόσο, η παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του ίδιου άρθρου προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο μπορεί να κατανείμει τα δικαστικά έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων. Η παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του εν λόγω άρθρου προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο μπορεί να καταδικάσει ακόμη και τον νικήσαντα διάδικο στην καταβολή των εξόδων στα οποία αναγκάστηκε να υποβληθεί ο αντίδικός του, αν κρίνει ότι τα έξοδα αυτά προκλήθηκαν χωρίς εύλογη αιτία ή κακοβούλως.
- 120 Εν προκειμένω, η Επιτροπή ηττήθηκε όσον αφορά το παραδεκτό. Επιπλέον, ένα τμήμα των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα για την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής της οφείλεται στο ότι η σύνταξη της προσβαλλομένης αποφάσεως ήταν δεκτική βελτιώσεων (βλ. σκέψη 21 ανωτέρω). Επομένως, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι είναι δίκαιο να καταδικάσει την Επιτροπή να φέρει το ήμισυ των δικαστικών εξόδων της. Κατά συνέπεια, πρέπει να κριθεί ότι η προσφεύγουσα θα φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και το ήμισυ των εξόδων της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την ένσταση απαραδέκτου.
- 2) Απορρίπτει την προσφυγή ως αβάσιμη.
- 3) Η προσφεύγουσα φέρει τα δικαστικά έξοδά της και το ήμισυ των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή. Η Επιτροπή φέρει το ήμισυ των δικαστικών εξόδων της.

Vesterdorf

Cooke

García-Valdecasas

Labucka

Trstenjak

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 18 Οκτωβρίου 2005.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

B. Vesterdorf